

רוני (אהרן) שדה - משרד עורך דין Roni (Aharon) Sade- Law Office

ח.פ 513014167

רוני שדה, עורך דין, ממונה בטיחות

רחוב צופית 15 אלפי מנשה 44851

דוא"ל: ronis-law@netvision.net.il

טל: 09-7925646, Tel: 09-7674439, פקס: Fax:

תאריך: **Date: 16.03.2020**

אחריות ואחראים בעבודות בנייה-מבוא

עבודה באתר בנייה הינה מן המורכבות והמסוכנות בשוק העבודה. ריבוי הפועלים, תחלופתם, אי מקצועיותם והשינויים התכופים בעבודה, יוצרים קשת סיכונים בטיחותיים שתוצאתם הרת אסון לשוק הבנייה. מחקרים מוכיחים שעל אף ששוק הבנייה תופס רק כ-10% מנתח הפעילויות במשק, תאונות המוות בו נוגסות כ-90% מכלל תאונות המוות בשוק העבודה כאשר רובן ככולן מקורן באי שמירה על הוראות הבטיחות בעבודה. מורכבות זו של עבודה, נגרמת בין היתר עקב פעילותם של "קבלני משנה"¹ לסוגיהם ועל עובדיהם באתרי הבנייה.

בהתרחש תאונת עבודה בה מעורב עובד באתר הבנייה, תיבחן לעומק שאלת הגורם הישיר האחראי לתאונה. במקצוע הבטיחות בבנייה, נהוג לקבוע כי לכל תאונת עבודה קדם תהליך גרימה. כך גם יעשה בית המשפט בבואו לבחון את מעורבותם של הגורמים האחראיים לתאונה באתר הבנייה, כאשר מחד יבחן בית המשפט את שאלת אחריותו הישירה של הגורם אשר גרם ו/או לא מנע את התאונה, ומאידך יבחן בית המשפט את שאלת אחריותם התורמת של כלל הגורמים שהיו עשויים להשפיע ביחד או לחוד על הליך גרימת התאונה והנזק שנגרם בגינה ולרבות יבחן את חבותם, מעורבותם ואחריותם של הגורמים הפועלים באתר הבנייה ומעורבותם באירוע התאונתי וביניהם: יזם הבנייה ו/או מזמין העבודה, המתכננים, ספקי ויצרני ציוד וחומרים, "מבצע בנייה"² ואורגניו ולרבות קבלני המשנה, מנהל העבודה, העובדים באתר הבנייה, העובד שנפגע בתאונה, ממונה ונאמני הבטיחות (להלן: " הגורמים הנושאים באחריות לבטיחות הביצוע של עבודות בנייה ").

תאונה בה נגרם נזק לעובד באתר בנייה, עשויה לגרום את העובד הנפגע לתביעה משפטית נזיקת מורכבת בה יהיו מעורבים כל הגורמים הנושאים באחריות לבטיחות הביצוע של עבודות בנייה לעיל, כאשר כולם ביחד וכל אחד מהם לחוד עשויים לשאת בנזקו של העובד ככל שהוכח על ידו.

במאמרים שיוספו לאתר, ימופו בשלב הראשון הדרישות הכלליות בחוק לעניין הגורמים הנושאים באחריות לבטיחות הביצוע של עבודות בנייה. ולאחר מכן תבחן שאלת אחריותם המקצועית של הגורמים הנושאים באחריות לבטיחות הביצוע של עבודות בנייה באתר הבנייה בו אירעה תאונת עבודה תוך בדיקה מיוחדת לאחריותו של העובד אשר נפגע בתאונת העבודה. משנקבעה אחריות כזאת או אחרת של מי מהגורמים, תבחן בשלב השני שאלת יחסי העבודה בין הקבלן הממונה בפועל על ביצוע העבודה לבין "מבצע הבנייה" שהגדרתו בפקודת הבטיחות בעבודה. תשובה חיובית לשאלה הינה משמעותית לנפגע הישיר בתאונה הפועל באתר בדר"כ תחת קבלן משנה כזה או אחר, שכן, מקום בו לא יכול הוא להיפרע ממעסיקו הישיר, יוכל הוא להיפרע ממבצע הבנייה כמעבידו בהתקיים יחסי עובד מעביד בינו ובין מבצע הבנייה ו/או אם מבצע הבנייה לא מילא אחר חובותיו לפי כל דין.

האמור לעיל הינו למידע כללי וראשוני בלבד ואינו נועד בשום מקרה לשמש כיעוץ משפטי ו/או כתחליף ליעוץ משפטי לכל מקרה ונסיבותיו. אין להסתמך על האמור מבלי להיוועץ עם עורך דין העוסק בתחום בטרם נקיטת כל פעולה או קבלת כל החלטה.

¹ כהגדרתו בסעיף 1 לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988 (להלן: תקנות הבטיחות בבנייה),
² כהגדרתו בסעיף 1 לתקנות הבטיחות בבנייה.